

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
Abstract	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
รายการตาราง	(10)
รายการภาพประกอบ	(12)
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 บทนำต้นเรื่อง	1
1.2 บทตรวจเอกสาร	3
1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ	10
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	11
1.5 ขอบเขตและวิธีการดำเนินการ	11
2. วิธีการวิจัย	12
2.1 วัสดุและอุปกรณ์	12
2.1.1 ตัวอย่าง	12
2.1.2 สารเคมีสำหรับเตรียมสารละลาย APW (artificial pond water)	12
2.1.3 สารเคมีสำหรับซัพพลิเคิลโทรด	12
2.1.4 สารเคมีอื่นๆ ที่จำเป็น	12
2.1.5 อุปกรณ์สำหรับเพาะเมล็ดทานตะวัน	13
2.1.6 อุปกรณ์สำหรับวัดกระแสไฟฟ้าไอออน	13
2.1.7 อุปกรณ์สำหรับเตรียมไมโครอิเล็กโทรดเปรียบเทียบ	14
2.1.8 อุปกรณ์สำหรับเตรียมอิเล็กโทรดอ้างอิง	14
2.1.9 วัสดุและอุปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็น	14

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2 หลักการและทฤษฎี	14
2.2.1 หลักการทำงานของระบบไวเบรติงโพรบ	20
2.3 การเตรียมสารละลาย Artificial pond water (APW)	22
2.3.1 การเตรียมสารละลาย APW pH 6.00	22
2.3.2 การเตรียมสารละลาย APW pH 4.00 และ pH 8.00	23
2.3.3 การเตรียมสารละลายเพื่อศึกษาผลของไอออน	23
2.3.4 การเตรียมสารละลาย APW ที่มีลูมิเนสเซนซ์ 0.1 มิลลิโมลาร์	24
2.4 การเพาะเมล็ดทานตะวัน	25
2.5 การเตรียมตัวอย่างสำหรับวัดกระแสไฟฟ้าไอออน	26
2.6 การเตรียมโพรบสำหรับวัดกระแสไฟฟ้า	27
2.7 การเตรียมไมโครอิเล็กทรอนิกส์โทรดเปรียบเทียบ	28
2.7.1 การเตรียมลวดเงิน	28
2.7.2 การเตรียมอิเล็กโทรดปลายแหลม	30
2.8 การเตรียมอิเล็กโทรดอ้างอิง	31
2.9 การปรับเทียบโพรบ	32
2.10 การวัดกระแสไฟฟ้าไอออน	35
2.11 การคำนวณผล	39
2.12 การศึกษากระแสไฟฟ้าไอออนในชนรากและรอบโคนชนรากทานตะวัน ในสภาวะปกติ	43
2.13 การศึกษากระแสไฟฟ้าไอออนในชนรากและรอบโคนชนรากทานตะวัน เมื่อเปลี่ยน pH	43
2.13.1 ศึกษากระแสไฟฟ้าในชนรากและรอบโคนชนรากที่มี APW pH 4.00 ± 0.05	44
2.13.1 ศึกษากระแสไฟฟ้าในชนรากและรอบโคนชนรากที่มี APW pH 8.00 ± 0.05	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.14 การศึกษาผลของไอออนต่อกระแสไฟฟ้าในชนรากและรอบไซนชนราก ทานตะวัน	44
2.14.1 ผลของแคลเซียมคลอไรด์	44
2.14.2 ผลของโพแทสเซียมคลอไรด์	44
2.14.3 ผลของสารละลายที่ไม่มีคลอไรด์	44
2.15 ผลของอลูมิเนียมต่อกระแสไฟฟ้าไอออน	45
2.16 การหาอัตรายืดของชนรากทานตะวัน	45
2.17 การวิเคราะห์ผลทางสถิติ	45
2.17.1 ทิศของกระแสไฟฟ้า	45
2.17.2 ผล pH ของสารละลายภายนอก	48
3. ผลการทดลองและวิเคราะห์ผลการทดลอง	53
3.1 รูปแบบกระแสไฟฟ้าในชนรากทานตะวันในสภาวะ ปกติสาร (APW pH 6.00)	53
3.2 รูปแบบกระแสไฟฟ้าในชนรากทานตะวันเมื่อ pH ของสารละลาย APW เปลี่ยน	64
3.2.1 pH 4.00	64
3.2.2 pH 8.00	70
3.3 เปรียบเทียบรูปแบบกระแสไฟฟ้าในสารละลาย APW ที่มี pH ต่างกัน	76
3.3.1 กระแสไฟฟ้ารอบๆ ราก	76
3.3.2 กระแสไฟฟ้าที่ปลายชนราก	82
3.3.3 อัตรายืดของชนรากในสารละลาย APW ที่ pH ต่างกัน	84
3.4 ผลของความเข้มข้นของไอออนบางชนิดต่อกระแสไฟฟ้าในชนรากทานตะวัน	85
3.4.1 ผลของแคลเซียม	86
3.4.2 ผลของโพแทสเซียม	90
3.4.3 ผลของสารละลายที่ไม่มีคลอไรด์	94

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 เปรียบเทียบรูปแบบของกระแสไฟฟ้าในสารละลายที่สภาวะต่างๆ	98
3.5.1 กระแสไฟฟ้ารอบๆ ราก	98
3.5.2 กระแสไฟฟ้าที่ปลายขนราก	104
3.6 อัตรายึดของขนรากในสภาวะของสารละลายต่างๆ	107
3.7 ผลของอลูมิเนียม	108
3.8 เปรียบเทียบรูปแบบของกระแสไฟฟ้าในสารละลาย APW pH 4.00 ที่มีและไม่มีอลูมิเนียม	112
3.8.1 กระแสไฟฟ้ารอบๆ ราก	112
3.8.2 กระแสไฟฟ้าที่ปลายขนราก	112
3.9 อัตรายึดของขนรากในสารละลาย APW pH 4.00 ที่มีและไม่มี 0.10 mM Al ³⁺	116
4. บทสรุป	118
บรรณานุกรม	121
ประวัติผู้เขียน	125

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1 ส่วนประกอบของสารเคมีในการเตรียมสารละลาย APW ที่มีสารพิษชนิดต่างๆ เพื่อศึกษากระแสไฟฟ้าไอออน	24
2 ค่าวิกฤตเมื่อกำหนดค่าระดับความมีนัยสำคัญ (α) ต่าง ๆ	48
3 ค่าวิกฤตของการแจกแจงแบบที (t) เมื่อ $df = n-1$ และ α คือค่าระดับความเชื่อมั่น	52
4 ค่าเฉลี่ยของกระแสไฟฟ้าไอออนในอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่และรอบไขนขนรากที่ตำแหน่งต่างๆ จากโคนของรากแต่ละตำแหน่งห่างกัน 0.25 มิลลิเมตรในสารละลาย APW pH 6.00	62
5 ค่าเฉลี่ยของกระแสไฟฟ้าไอออนในอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่และรอบไขนขนรากที่ตำแหน่งต่างๆ จากโคนของรากแต่ละตำแหน่งห่างกัน 0.25 มิลลิเมตรในสารละลาย APW pH 4.00 ± 0.05	68
6 ค่าเฉลี่ยของกระแสไฟฟ้าไอออนในอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่และรอบไขนขนรากที่ตำแหน่งต่างๆ จากโคนรากแต่ละตำแหน่งห่างกัน 0.25 มิลลิเมตร ในสารละลาย APW pH 8.00 ± 0.05	74
7 ผลการทดสอบสถิติของขนาดกระแสไฟฟ้าในแต่ละรากเปรียบเทียบระหว่างรากในสารละลายสภาวะปกติ (APW pH 6.00) กับ APW pH 4.00 pH 4.00 กับ pH 8.00 และสภาวะปกติ กับ pH8.00	79
8 ค่าเฉลี่ยของขนาดกระแสไฟฟ้าที่ปลายขนรากในสารละลาย APW ที่ pH ต่างๆ	83
9 ผลการทดสอบสถิติของขนาดกระแสไฟฟ้าที่ปลายขนรากที่ pH ต่าง ๆ ของสารละลาย APW	84
10 อัตรายืดยืดของขนรากในสารละลาย APW ที่ pH ต่างๆ กัน	85
11 ค่าเฉลี่ยของกระแสไฟฟ้าไอออนในอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่และรอบไขนขนรากที่ตำแหน่งต่างๆ จากโคนของรากแต่ละตำแหน่งห่างกัน 0.25 มิลลิเมตร ในสารละลาย 0.65 mM CaCl_2 pH 6.00 ± 0.05	88

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 ค่าเฉลี่ยของกระแสไฟฟ้าไอออนในอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่และรอบโคนขนรากที่ตำแหน่งต่างๆ จากโคนของรากแต่ละตำแหน่งห่างกัน 0.25 มิลลิเมตร ในสารละลาย 0.65 mM KCl pH 6.00 $\pm$ 0.05	92
13 ค่าเฉลี่ยของกระแสไฟฟ้าไอออนในอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่และรอบโคนของขนรากที่ตำแหน่งต่างๆ จากโคนของรากแต่ละตำแหน่งห่างกัน 0.25 มิลลิเมตร ในสารละลายไม่มีคลอไรด์ ไอออน pH 6.00 $\pm$ 0.05	96
14 ผลการทดสอบสถิติของขนาดกระแสไฟฟ้าในแต่ละรากเปรียบเทียบระหว่างรากในสารละลายสภาพปกติ (APW pH 6.00) กับ 0.65 mM $CaCl_2$ 1.3 mM KCl และสารละลายที่ไม่มีคลอไรด์ตามลำดับ	101
15 ค่าเฉลี่ยกระแสไฟฟ้าไอออนที่ปลายขนรากในสภาวะต่างๆ	105
16 ผลการทดสอบสถิติของขนาดเฉลี่ยกระแสไฟฟ้าที่ปลายขนรากที่ APW pH 6.00 กับสารละลายสภาวะต่าง ๆ	106
17 อัตรายืดยืดของขนรากในสภาวะต่างๆ ของสารละลาย	107
18 ค่าเฉลี่ยของกระแสไฟฟ้าไอออนในอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่และรอบโคนขนรากที่ตำแหน่งต่างๆ จากโคนรากแต่ละตำแหน่งห่างกัน 0.25 มิลลิเมตร ใน APW pH 4.00 $\pm$ 0.05 ที่เติม 0.10 mM $AlCl_3$	110
19 ผลการทดสอบสถิติของขนาดกระแสไฟฟ้าในแต่ละรากเปรียบเทียบระหว่างรากใน APW pH 4.00 กับ APW pH 4.00 ที่เติม 0.10 mM $AlCl_3$	114
20 ค่าเฉลี่ยของขนาดกระแสไฟฟ้าที่ปลายขนรากใน APW pH 4.00 ที่มีและไม่มี 0.10 mM $AlCl_3$	116
21 อัตรายืดยืดของขนรากในสารละลาย APW pH 4.00 ที่มีและไม่มี 0.10 mM $AlCl_3$	117

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านในเซลล์ผ่านเยื่อหุ้มเซลล์เข้าไปในสารละลายภายนอกเซลล์	3
2 การใช้ไมโครอิเล็กโทรดวัดความต่างศักย์ไฟฟ้าภายในเซลล์	4
3 ทิศทางกระแสไฟฟ้าไอออนภายนอกเซลล์ในสาหร่ายสีน้ำตาล	6
4 ส่วนประกอบต่างๆ ของรากพืช	7
5 กระแสไฟฟ้ามีทิศออกจากกลุ่มของขนรากขณะที่กระแสไฟฟ้าเข้าที่บริเวณเซลล์ยึดตัวและปลายของขนราก	9
6 วงจรไฟฟ้าอย่างง่ายที่สมมูลกับเมมเบรน	15
7 วงจรไฟฟ้าอย่างง่ายที่สมมูลกับเมมเบรนของเซลล์ประสาท	16
8 วงจรไฟฟ้าที่สมมูลกับเซลล์เมมเบรนของพืชน้ำ <i>Egeria densa</i>	18
9 การวัดความต่างศักย์ไฟฟ้าที่สนามไฟฟ้าไหลผ่านในสารละลายภายนอก	19
10 ระบบไวเบรติงโพรบ	22
11 ขั้นตอนการเตรียมตัวอย่าง	26
12 ดันกล้ำทานตะวันที่ถูกตรึงในภาชนะสำหรับวัดกระแสไฟฟ้าไอออน	27
13 ขั้นตอนการชุบโพรบสำหรับวัดกระแสไฟฟ้าไอออน	29
14 ไมโครอิเล็กโทรดเปรียบเทียบ	30
15 การจัดอุปกรณ์สำหรับชุบไมโครอิเล็กโทรด	30
16 การเตรียมไมโครอิเล็กโทรดโดยต้มในสารละลาย โพแทสเซียมคลอไรด์	31
17 การเตรียมอิเล็กโทรดอ้างอิง	32
18 การเปรียบเทียบโพรบในแนวแกน x โดยโพรบจะสั้นทั้งในแนวแกน x และ y	33
19 ลักษณะสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้าที่ได้จากการเปรียบเทียบในแนวแกน x	33
20 การเปรียบเทียบโพรบในแนวแกน y โดยโพรบจะสั้นทั้งในแนวแกน x และ y	34
21 ทิศของกระแสไฟฟ้าเมื่อเปรียบเทียบในแกน x	34
22 ทิศของกระแสไฟฟ้าเมื่อเปรียบเทียบในแกน y	35
23 แสดงอุปกรณ์ระบบไวเบรติงโพรบ	37

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
24 แสดงการวัดกระแสไฟฟ้าไอออน	38
25 ตัวอย่างกระแสไฟฟ้าที่ปลายของขนราก	42
26 แสดงส่วนต่างๆ ของต้นกล้าทานตะวัน	53
27 ตัวอย่างกระแสไฟฟ้าที่ปลายขนราก	54
28 ตัวอย่างรูปแบบกระแสไฟฟ้าไอออนที่ระยะห่างจากผิวของราก 150 ไมโครเมตร ในอาณาเขตเซลล์ที่เจริญเติบโตเต็มที่และรอบโซนของขนราก	55
29 รูปแบบกระแสไฟฟ้าที่ตำแหน่งต่างๆ	56
30 ตำแหน่งวัดกระแสไฟฟ้าที่ปลายขนรากและรอบโซนขนราก	57
31 ขนาดและทิศทางของกระแสไฟฟ้าในอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่ (10.00 – 12.50 มิลลิเมตร) และรอบโซนขนรากทานตะวันวัดในสารละลาย APW pH 6.00 ± 0.05 ที่ตำแหน่งต่างๆ	63
32 ตัวอย่างรูปแบบของกระแสไฟฟ้ารอบๆ บริเวณอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่ และโนขนราก รูปแบบที่ 1 ใน APW pH 4.00	66
33 ตัวอย่างรูปแบบของกระแสไฟฟ้ารอบๆ บริเวณอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่ และโนขนราก รูปแบบที่ 1 ใน APW pH 4.00	67
34 แสดงขนาดและทิศทางของกระแสไฟฟ้าในอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่ (10.00 – 12.50 มิลลิเมตร) และโนขนรากทานตะวันวัดในสารละลาย APW pH 4.00 ± 0.05 ที่ตำแหน่งต่างๆ	69
35 ตัวอย่างรูปแบบของกระแสไฟฟ้ารอบๆ บริเวณอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่ และโนขนราก รูปแบบที่ 1 ใน APW pH 8.00	72
36 ตัวอย่างรูปแบบของกระแสไฟฟ้ารอบๆ บริเวณอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่ และโนขนราก รูปแบบที่ 1 ใน APW pH 8.00	73

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
37 ขนาดและทิศทางของกระแสไฟฟ้าในอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่ (10.00 – 12.50 มิลลิเมตร) และไซนซนรากทานตะวันวัดในสารละลาย APW pH 8.00 ± 0.05 ที่ตำแหน่งต่างๆ	75
38 ขนาดเฉลี่ยและทิศทางของกระแสไฟฟ้าไอออน (± SD) ในอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่และรอบไซนซนราก ใน APW ที่ pH ต่างๆ ส่วนที่แรงเงาแสดงทิศที่เด่นกว่าของกระแสไฟฟ้าไอออนจากการทดสอบทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%	78
39 กราฟเปรียบเทียบขนาดของกระแสไฟฟ้าในสารละลาย APW pH 4.00 6.00 และ 8.00	83
40 ตัวอย่างรูปแบบของกระแสไฟฟ้ารอบๆ บริเวณอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่และไซนซนราก ในสารละลาย 0.65 mM CaCl ₂	87
41 ขนาดและทิศทางของกระแสไฟฟ้าในอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่ (10.00 – 12.50 มิลลิเมตร) และไซนซนรากทานตะวันวัดในสารละลาย 0.65 mM CaCl ₂ pH 6.0 ที่ตำแหน่งต่างๆ	89
42 ตัวอย่างรูปแบบของกระแสไฟฟ้ารอบๆ บริเวณอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่และไซนซนราก ในสารละลาย 1.3 mM KCl	91
43 ขนาดและทิศทางของกระแสไฟฟ้าอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่ (10.00 – 12.50 มิลลิเมตร) และไซนซนรากทานตะวันวัดในสารละลาย 1.3 mM KCl pH 6.00 ที่ตำแหน่งต่างๆ	93
44 ตัวอย่างรูปแบบของกระแสไฟฟ้ารอบๆ บริเวณอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่และไซนซนรากในสารละลายที่ไม่มี Cl ⁻	95
45 ขนาดและทิศทางของกระแสไฟฟ้าในอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่ (10.00 – 12.50 มิลลิเมตร) และไซนซนรากทานตะวันวัดในสารละลายที่ไม่มี Cl ⁻ ที่ตำแหน่งต่างๆ	97

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
46 ขนาดเฉลี่ยและทิศทางของกระแสไฟฟ้าไอออน ($\pm$ SD) ในอาณาเขตเซลล์ เจริญเติบโตเต็มที่และรอบโซนขนราก ในสภาวะ ของสารละลาย ต่าง ๆ ส่วนที่แรเงาแสดง ทิศที่เด่นกว่าของกระแสไฟฟ้าไอออนจากการทดสอบทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%	100
47 กราฟเปรียบเทียบขนาดของกระแสไฟฟ้าในสารละลาย APW pH 6.00 0.65 mM CaCl_2 1.3 mM KCl และไม่มี Cl^-	106
48 ตัวอย่างรูปแบบของกระแสไฟฟ้ารอบๆ บริเวณอาณาเขตเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่ และในขนรากใน APW pH 4.00 ที่เติม 0.10 mM Al^{3+}	109
49 ขนาดและทิศทางของกระแสไฟฟ้าในเซลล์เจริญเติบโตเต็มที่ (10.00 –12.50 มิลลิเมตร) และโซนของขนรากตามตะวันวัดในสารละลาย APW pH 4.00 ที่เติม 0.10 mM Al^{3+} ที่ตำแหน่งต่างๆ	111
50 ขนาดเฉลี่ยและทิศทางของกระแสไฟฟ้าไอออน ($\pm$ SD) ในอาณาเขตเซลล์ เจริญเติบโตเต็มที่และรอบโซนขนราก ใน APW ส่วนที่แรเงาแสดงทิศที่เด่นกว่า ของกระแสไฟฟ้าไอออนจากการทดสอบทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%	113